

ENGLÆNDER - POKALEN 1980

Jørgen og Lisbet Kofoed

FD 439 "SVIK"

Viborg Sejlklub.

SOL - VIND og den blå LIMFJORD

Beretning om et mindre sommertogt med folkebåden "SVIK" af Hjarbæk.

Efter at vi i sommerferiens våde start var flygtet væk - på campingtur til Skagens sol, Fårup sommerland og deslige, til glæde for børnene, var vi nu vilde efter at sejle i den resterende ferie, da det gode vejr kom. Det var 23. juli og kunne kun blive et 5-dages togt. Måske Mors rundt?

I Hjarbæk, der for en gangs skyld ikke var plaget af myggesværme, hilste vi lige inden starten på besætningen på den røde spidsgatter "TALATA" af Rønbjerg, en far og to børn, som vi af og til har truffet. Første gang på den kønne ankerplads ved Junget. Moderen levede dog ikke nogen landkrabbe-tilværelse imens. Hun var påmønstret skonnerten "RANA" som pædagog.

Vi sejlede i let vind kl. 13.30,- og næppe var vi kommet op i fjordens nordlige del, før insekterne strømmede fra sivene ind over os. Kriblen og krablen over kroppene. UD-UD til slusen, og det kunne ikke gå stærkt nok. Vi lå efter 4 timer kun ved Trangmanden i Lovns bredning i svag vind. Piskeriset måtte i gang. Lovns er eventyrlig smuk, når den ligger stor og matblå, omgivet af de bagved liggende højere landskaber i blå farvedis. Lidt vind kom, men svandt igen. Atter med piskeris op langs Østsalling og Junget. Endelig, ved 21-tiden, med udsigt til fin rød solnedgang, gik vi for halv vind af styrke 3 (Beaufort) imod Fur. Tusmørket sænkede sig, og alt blev gråt. Efter at have været i alle retninger endte vinden nu i NØ. Ved Fur smuttede et par både for motor og med tændte lanterner i havn der, men vi, som havde så megen sejlads til gode, fortsatte. Vinden blæste mildt og stabilt. Der er kun en kost ved Fursund. Den fandt vi og fortsatte kl. 23. Koste og land kan godt ses i den lyse nat. Desværre løjede vinden helt, så motoren måtte igen hjælpe. Til oplysning for andre, der måtte undres ved, på natsejlads, i sydlig eller nordlig retning gennem Sallingsund, at se to spøgelsesagtige lange svampe lignende støtter med et rødt og et grønt lys i bunden af hver "stilk", kan dette forvirrende syn, som ikke fremgår af det gamle søkort, røbes at være indsejlingslys for store skibe, der anduver den nye Sallingsundbro. For os, der så den blandet sammen med Glyngøres vinkelfyr, var det ganske forvirrende. Nu er det nemlig bælgmørkt og meget svært at finde indløbet til Glyngør havn. Meget stemningsfyldt sad en fisker på stenskråningen med et stearinlys. Vi holdt forsigtigt afstand. Molelys og havnelys var der ikke noget af. Uheldigvis var vi i farten kommet af sted uden havnelods eller "Til Søs". Kun fiskeriårbogen var med, men den angiver brosignaler. Til gengæld har vi en stærk projektør om bord, og den afslørede snart fiskekuttermaster samt åbningen ind til bådene. 24.25 lagde vi til ved et rummeligt bolværk. Natsejlads er en skøn oplevelse på en af disse sjældne, lune aftener - som i syden, hvor luften næsten står stille, hvor afstande forekommer helt uvirkelige - og man sejler hen over noget uhåndgribeligt, silkeagtigt uden farve eller dybde.

Næste morgen så vi, at lystbådehavnen ligger lidt nord for fiskerihavnen ved det gamle færgeleje fra Nykøbing - Glyngør overfarten. Da en muslingekutter lagde til bag "Svik" s hæk, forhalede vi om til lystbådene. "Et fordi tædet gjør now, tæ vi lå der", råbte fiskeren venligt - "men - æ forsikring dækker ett!"

Da børnene vågnede, gik vi op i auktionshallen og overværede auktionarius, der med hammerslag stadfæstede salget af den ene kasse laks, havørred, pighvar, tunger, ål og skrubber efter den anden. "17 - 17 her. 17,50 - 17,50 her osv." Prisen sneglede sig op, og det gjorde vandet også om skoene. Da Ullas var gennemblødte gik vi igen. Efter aftale kom nogle tyske venner, som vi havde truffet, ved at de fandt vores flaskepost ved Hvalpsund sidste sommer. Nu skulle de have deres første sejltur, for der er ikke så meget som en sø, hvor de kommer fra, nemlig Bielefeld. En af deres venner skulle så hente dem i Sillerslev i bil. For en sikkerheds skyld bunkede vi en masse benzin på tanken. Der er seddelautomat nær havnen. Det var rart at komme ud af den lummerhede havn. Der var nok 28 grader! Heldigvis kom der efter Sallingsundbroen en let vestenvind, der dels svaled, - dels gav sejlads. Det skønne, gamle rokokkoslot "Højris" dukkede snart frem syd for broen på Morssiden med tårnspir og avlsbygninger. Alle fem børn holdt kikkerten varm. Det var spændende, at se det forstørret. I den svensk-finske forfatter Göran Schildt's bog "Med "Daphne" gennem 16 lande", berettes om, hvordan hans hustru, Mona, styrede her - og af lutter betagelse over prinsesseslottet, kom vel langt ind i bugten og lavede en solid grundstødning. Mona vadede i land og travede til Nykøbing efter slæber-assistance. Det klarede et par fiskekuttere, men ikke uden besvær!

I så fint vejr var det ikke noget problem at være otte om bord, for de fire mindste sad på fordækket med veste. Den største dreng og moderen, Gundrun, nød at prøve at lære at sejle bidevind. Sillerslev dukkede op med en lille stak master, og vi anløb kl. 14. Vi fik lov at ligge uden på to kuttere under reparation, for man kan ikke tære bekendt, at byde en lystbåd en bedre folkevandring på 8 - mere eller mindre "let og elefant" - komme over søgelænder og dæk. - Om eftermiddagen kom, som aftalt, Jürgen - og nød også sol og sandstrand med os. Utroligt nok lod det sig fint gøre, at være 9 i en folkebåd til aftensmad. Jørgen havde kokketørn og skaffede metervis af medisterpølse samt nye kartofler og frikasse. Heldigvis kan det både spises med gafler og ske og af dybe og flade, og han fik udsolgt! Da alle gæsterne var kørt, faldt vi i snak med et ældre par, der havde lagt til uden på os i en drabant 22. De boede i Holstebro, men båden havde plads i Struer havn.

Fredag kom - en stille, diset morgen. Vi slog koldt vand i blodet ved at bade. Efter frokost kom en fin brise fra øst, som snart blæste os den kønne vej forbi Jegindø, igennem kringledede løb til Doverodde. Lidt før passerede vi en køn ældre kragejolle. Den var sort og havde gaffelrig. En mand balancerede oppe i piggen og riggede fald i til et topsejl, der lå på dækket. Indenfor prajehold råbte Jørgen: "Det er et kønt skiv, I sejler i". De svarede: I lige måde! Båden hed "Dorte 2" og forekom mig på en

eller anden måde bekendt. De talte københavnsk, og da en af dem råbte noget med, "Næstyderste bro i Svanemøllen", vidste jeg det, - og råbte: "Har hun været hvid?" Svaret var bekræftende. For ca. 13 år siden havde jeg selv været nede at se "Dorte", da hun lige var kommet til Svanemøllen, få pladser fra min helsingørjolle "Vuska". Skipperen, Oluf, kunne også med rette være stolt af den hyggelige kahyt, dengang med nye olmerdugsbetræk på hynderne og intakt fra 1929. Dejlig enkel og primitiv, - ikke som kahytter af i dag. Det var da også et pudsigt træf, at vi skulle løbe sammen ved Doverodde? De skulle sågar også op til Vildsund for at hilse på den samme, som os, den østrigske smed og fisker Krishan. Ja - der kan man se.

Foreløbig stak vi for højdens skyld inden om Dover Møllegrund med "Dorthe 2" i hælene. Oluf tog hyppige lodskud. Men alt gik godt. Vi nåede først Vildsund. Gaffelriggere går ikke nær så højt til vinden på kryds. De må tage bredere ben. Derfor gav vi os til at bage æbleskiver allerede før, vi lagde til i Østvildsund, i det gamle færgeleje. (Det var her, vi oplevede ildebrand i en båd forrige sommer på pinsetur.) Vi var eneste båd nu. Da Dorthe havde lagt til ovre ved værftet på vestsiden, vandrede vi over Vildsundbroen med alle æbleskiverne. Dem vogtede Ulla. Det var dejligt at strække benene. Der var stadig sand overalt. Man var nået til næstsids brobue med sandblæsning. Det er en flerårsplan: Vi mødte Dorthes besætning i den nye marina - og snart hyggede vi os om bord hos dem. Olufs jagthund "Cillie", åd alle æbleskiverne med øjnene.

Heldigvis var kahytten stadig uforandret, tidløs, men olmerdugen var ikke mere som ny. Vi hørte dramatiske beretninger om dengang, da hun tabte masten med sejl og det hele, efter en vending ud for Gilleleje havn. (Forklaringen på den splinternye mast og de nye dacronsejl.) Desværre var der ingen Krishan i Vildsund. Af frygt for isskruninger havde han foretrukket at lade "Martha" overvintre i Thisted havn. Inden vi havde snakket færdig - det får man jo aldrig - var det over midnat, og børnene sov. Henrik fik vi vækket, men Ulla måtte bæres hele vejen over Vildsundbroen.

Næste morgen fik vi traditionen tro besøg af venner, og Henrik gav børnene roture, trods sine ømme vabler. Tiden er knap, da ferien slutter søndag, så vi fortsatte samme formiddag til Thisted. Vinden er øst-nord øst, styrke 4. Da "SVIK" lå godt fortøjet med klude om forfortøjningerne, for at undgå skamfiling i den meget urolige havn, gik vi i land for at finde Krishan. Hvem sejler ud? Dorthe 2. (Vi så dem ikke siden.)

Snart gjorde vi samme erfaring, som dem: Krishan og "Martha" var slet ikke i Thisted. Nogle unge, der restaurerede et veteranskib sagde, at han havde været der til for en uge siden - og mere vidste de ikke. Måske var han sejlet til en rigger eller sejlmager? I Struer? I Løgstør? Eftersøgningen måtte indstilles.

Nå, vi slentrede gennem Storegade efter at have kikket på flere veteranskibe, der havde været til stævne i Skive, bl.a. "Schrøders Minde" og "Albatros" fra Kbh. Samme eftermiddag sejlede vi igen for at runde "Fegge Klit" og gå øst om Mors hjem den sidste dag, men ved synet af Thisted Bredning nu i styrke 5-6, hvordan ville det så ikke se ud nord for Fegge? Store rullere fra Løgstør med våd sejlads og måske søsyge børn til følge. Det var betænkeligt. Efter et meget kort skibsråd besluttedes det enstemmigt at falde af og løbe for vejret igennem Vildsund igen. Slippe for at sidde i olietøj gør vi også. På 3 timer gik vi fra Thisted til Næssund, og så blev der kryds fra Doverodde og østpå, men der var ingen sø af betydning - og dejlig sol. Ved Jegindø begyndte vinden tilmed at løje, og søen at lægge sig. Et par kryds i styrke 4 af øst, - og vi strøg forbi Harre Vig og kunne holde Glyngøre op under Sallingsund-broen. Det var endda med rød solnedgang og rosa himmel og det hele, fuld sølvmåne, der stod op som afløser. Disse urgamle fænomener opleves intetsteds så fint, som fra en sejlbad på farten, med tryk på SEJL, fordi man sidder ude i det fri og ikke har mere travlt, end vinden bestemmer det. Efter 8 1/2 times koncentrerede naturoplevelser, anløb vi atter Glyngøre. Denne gang for sejl på de sidste vind-dråber. Mødet med de ny sømærker ved Doverodde havde været en stor skuffelse. Disse uanselige, grønne "kinesere" var jo næppe til at få øje på, på grønt vand i sammenligning med en gedigen kost. Ikke engang en kostelinje kan holdes, fordi den fjerneste kost er usynlig. Vi skulle aldrig være gået med til internationalisering, når det var til noget så dårligt. Når man ikke kan orientere sig mere i tide, vil der uden tvivl fremover ske stigning i ulykker til søs. Der ses ikke mere nogen mørk kost imod den lyse himmel.

Søndag - sidste feriedag kom - og Jørgen henter 4 l benzin, for vi SKAL nå inden for slusen ved Virksund: Kl. 9 letter vi i østlig vind, styrke 2-3. Det er overskyet, men varmt. Fra Junget Øre kunne vi holde Hvalpsund op, og efter et par kryds i Lovns passeres - takket være hurtig sejlads - slusen allerede kl. 14.15. Hjarbæk anløbes 15.30 efter en frisk solskinstur, der dog ikke blev "Mors rundt".

Lisbet Kofoed.

